

Aan: B&W Putten en gemeente raad in persoon van Alex Hagenbeek & Jolande Verkade
 Cc: Secretaris P-raad Jan van Hulsteijn
 Van: Inclusiepanel "Putten voor iedereen"
 Betreft: Plan van aanpak
 'Bevorderen van voldoende openbare toiletten in de Gemeente Putten'
 Datum: 8 juni 2025

Doelstelling:

In november 2027 heeft de gemeente Putten een voldoende score op landelijke lijst met toiletvriendelijke gemeentes.

	Actie	Wanneer	Opmerking	Stand van zaken
1	Gesprek wethouder	April 25	DB van het IP heeft gesprek gehad	v
2	Voornemen van deze doelstelling sturen aan de politieke partijen in de gemeenteraad Putten	Mei 25		In gang gezet
3	Maken van gemeentelijk beleidsplan m.b.t. dit doel	Juni, augustus	In samenspraak met - Alex - Yvo - Griffier - ?	
4	Beleidsplan voorleggen aan - Politieke Partijen - B&W - Gemeenteraad - ?	Sept / Okt		
5	Verwerken van aanpassingen aan het beleidsplan	Okt		
6	Vaststellen van het beleidsplan door - Gemeenteraad? - B&W?	Nov		
7	Uitvoering van de beleidsonderdelen		Maandelijks komt het ter sprake in het overleg met Alex	

In de bijlage de informatie over dit onderwerp, die recent is gestuurd aan de politieke partijen van Putten. Het gaat in deze notitie dus specifiek over uitwerking van doelstelling 2

Wij horen graag welke beslissingen er worden genomen.
 Namens Inclusie Panel "Putten voor Iedereen"

Bijlage:

‘je bent pas echt gastvrij als er inclusief wordt gedacht voor jou en mij’

Aan: (tekst weggelaten)
Cc: (tekst weggelaten)
Van: Inclusiepanel “Putten voor iedereen”
Betreft: Inclusie onderwerpen om op te nemen in uw verkiezingsprogramma 2026
Datum: 24 mei 2025

Beste gemeenteraadsleden en leden van het *TEKST weggelaten*

Als inclusiepanel “Putten voor iedereen” staan we voor een inclusieve samenleving. Zodoende zoeken we ook het contact met de politiek en hebben jullie daarom ons jaarverslag over 2024 toegestuurd. Inmiddels zijn we bezig met de uitvoering van onze doelstellingen voor 2025. Graag willen wij in de komende periode een afspraak maken om onze doelstellingen voor dit en volgend jaar te bespreken. We realiseren ons dat de politieke partijen al volop bezig zijn met de programma’s voor de gemeenteraadsverkiezingen 2026. Daarom hebben we ervoor gekozen om jullie de doelstellingen met een mogelijk politieke lading middels deze brief toe te sturen, met de vraag ze op te nemen in jullie verkiezingsprogramma 2026. Zie hiervoor onderstaande uitwerking. Eén van de doelstellingen hebben we nader uitgewerkt, dit ter info, maar ook om helder te maken wat inclusief denken en doen doet, namelijk het verschil maken voor mensen om mee te kunnen doen in onze maatschappij. Wat ons betreft heeft Putten nog veel uitdagingen op het gebied van inclusie, mogelijk kunnen we, mede met jullie hulp, de doelstellingen uit het VN-verdrag van 2016 ook voor Putten realiseren.

Onze vraag is om als politieke partij **inclusie** op te nemen in jullie verkiezingsprogramma 2026. Mochten er, voordat we elkaar spreken, vragen zijn of opmerkingen, dan horen we die graag.

Met een hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur van het Inclusiepanel “Putten voor iedereen”,

Harry Hoorn, voorzitter
Bertha van Renselaar, (interim) secretaris
Henk Büscher, 2^e voorzitter

Doelstellingen Inclusiepanel: “Putten voor iedereen”

Zie en lees ook ons *jaarplan 2025 voor nog meer inspiratie* 😊

1. **Doelstelling:** Voor er nieuwe plannen gemaakt worden, dus in het voortraject, een grotere betrokkenheid en meedenken door mindervalide ervaringsdeskundigen bij grotere projecten zoals bijvoorbeeld de bouw nieuwe sporthal en het Centrumplan. In gesprek met en een lobby bij de beslissers.

2. **Doelstelling:** Betrokken zijn bij de ontwikkeling van een openbaar mindervalidentoilet onder het gemeentehuis en het realiseren van nieuwe openbare toiletten in Putten, waarbij het doel is om in november 2027 als gemeente Putten een voldoende te scoren op de landelijke lijst met toiletvriendelijke gemeentes. Daarnaast het doel om het vermeerderen van “Openbare toiletten” in Putten in verkiezingsprogramma’s op te laten nemen en als gemeente het lidmaatschap van ‘Ongehinderd’ te activeren.

3. **Doelstelling:** Behendigheidsoefeningen/rijvaardigheidstrainingen voor nieuwe Scootmobielbezitters organiseren en betrokkenheid van leveranciers, plaatselijke ondernemers en adviseurs hierbij bevorderen. Het beheer en onderhoud van de scootmobieloefenbaan borgen.

4. **Doelstelling:** Actief blijven volgen dat de ambtelijke medewerkers van de gemeente Putten bijgeschoold worden op het thema inclusie. Dit was al een voornemen van de gemeente daterend uit 2020.

5. **Doelstelling:** Het bevorderen van de naamsbekendheid van het inclusiepanel “Putten voor iedereen” en daardoor de verbinding met de inwoners van Putten blijven vinden, met als doel dat het thema inclusie nadrukkelijker gaat leven bij de “Puttenaren”.

Uitwerking van doelstelling 2:

Elke dag lopen mensen tegen problemen aan vanwege het toiletekort in onze gemeente. Neem die oma die niet meer de straat op durft. Of die buik patiënte die vaak maar thuisblijft. Die hardloper die halverwege moet omkeren. Die zwangere vrouw die op knappen staat. Die oudere heer die de bosjes in moet duiken. Die toerist die maar teruggaat naar zijn hotel. Die vader die zijn kind nergens kan verschonen. Die jonge meid die na het uitgaan moet wildplassen. Die rolstoelgebruiker die niet op de wc past.....

Door dit tekort durft één op de vier Nederlanders regelmatig niet de deur uit te gaan, en één op de drie zegt dat hun levenskwaliteit aantast. Ook in onze gemeente. Gevolg?

- Minder winkelen, sporten, fietsen, wandelen of van de natuur genieten;
- Méér eenzaamheid, winkelleegstand, wildpoepen en -plassen en gezondheidsproblemen.

Je bent pas echt gastvrij met een toilet nabij

[Onze gemeente Putten staat er ook niet goed voor met plek 177 en een rapportcijfer 4,7 op de Ranglijst Toiletvriendelijkheid bij Gemeenten. We scoren zelfs 0 punten voor [beleid/openbare toiletten/HogeNood-partnerschap]. Gelukkig kan jouw partij daar wat aan doen!

Dus: wij willen in november 2027 als gemeente Putten een voldoende te scoren op de landelijke lijst met toiletvriendelijke gemeentes!

Helpen jullie ons daarin mee?

Toiletten kosten niet alleen geld, maar leveren ook geld op:

- Hoe meer toiletten er zijn, des te langer mensen blijven winkelen en hoe meer geld ze uitgeven in het centrum. Dit helpt een levendig centrum te behouden, vermindert de kans op leegstand en zorgt zo voor meer OZB-inkomsten voor de gemeente;
- Met om de 500 meter een toilet durven vooral de 3,5 miljoen buik- en blaaspatiënten, maar ook veel van de bijna drie miljoen ouderen, vaker de deur uit te gaan. Dit zorgt voor minder eenzaamheid, een betere kwaliteit van leven en daarmee ook minder Wmo-kosten;

- Natuurlijk is wildpoepen en -plassen verboden, maar onze gemeente laat mensen op veel plekken geen alternatief. Met meer toiletten neemt wildplassen en -poepen af. Dit leidt tot minder schoonmaakkosten, een aantrekkelijker centrum en schonere parken.

Voorbeelden van programmapunten

We vragen u het volgende in uw verkiezingsprogramma op te nemen:

1. We willen dat onze gemeente een Toiletplan opstelt met als doel te voldoen aan de ***Toiletnormen***:
 - a. Om de 500 meter een toilet in drukke voetgangersgebieden en verblijfsgebieden als parken en recreatiegebieden;
 - b. Om de 5 kilometer langs wandelroutes (samen met de provincie);
 - c. Om de 25 kilometer langs fietsroutes (samen met de provincie).
2. Laat de gemeente dit plan invullen door achtereenvolgens:
 - a. De toiletten in gemeentelijke gebouwen open te stellen (we denken daarbij aan het gemeentehuis, wijk-/dorpshuizen, zwembaden, sporthallen, begraafplaatsen, bibliotheken maar ook aan de huurders van gemeentelijke panden zoals gezondheidscentra);
 - b. Afspraken te maken met winkeliers, horeca, supermarkten en andere dienstverleners over openstelling van hun toiletten;
 - c. Deze toiletten vindbaar te maken via de ***HogeNood-app***, ***raamstickers*** en bewegwijzering;
 - d. Geld vrij te maken voor openbare toiletten op plekken waar geen toiletten opengesteld kunnen worden (denk aan parkeergarages, fietsenstallingen, parken, ingangen van recreatiegebieden, grote speeltuinen en pleinen).
Bedenk: ***zelfreinigende toiletten*** maken zichzelf schoon en kunnen altijd openblijven (ook bij een pandemie), terwijl goedkopere ***natuurtoiletten*** wel schoonmaak maar weer geen riool, water of elektra nodig hebben.

Heeft u nog vragen over het tekort aan toiletten en wat uw partij en uw afdelingen en raadsleden hieraan kunnen doen? Of wilt u verder praten over het toiletttekort en wat eraan te doen?

Neem dan contact op met ons als Inclusiepanel Putten; zie bijgaande inleidende brief.

Met méér toiletten erbij is onze gemeente pas écht gastvrij!